

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

700 íleggjarar stevna OW Bunker

Privatu íleggjararnir í OW Bunker, ið hava skipað eg í felagið OW Bunker-Investor, hava gjørt av at stevna leiðandi meðarbeiðarum og nevndina í OW Bunker og kapitalgrunnin Altor.

"700 íleggjarar hava longu higartil teknað seg til rættarmálið", sigur Niels Mengel, formaður í Dansk Aktionærforening og nevndarlimur í OW Bunker-Investor.

Felagið hevur útivið 4.000 limir, so roknað verður við, at upp aftur fleiri fara at tekna seg. Niels Mengel væntar, at stevningin verður klár at lata inn um ein mánaða ella so.

Rættarmálið viðvíkjandi teimum privatu íleggjarunum verður væntandi viðgjørt samstundis sum málið, ið 26 stovnar hava reist ímóti OW Bunker - eisini sum íleggjarar í felagnum. Av tí at málið er av prinsipiellum slag og uttan fordømi verður tað viðgjørt í Eystara Landsrætti ístaðin fyri Býarrættinum í Keyptmannahavn.

Limirnir í felagnum OW Bunker-Investor hava tilsamans mist umleið 316 miljónir krónur, og stevningin er ein roynd at fáa dekkað ein part av missinum.

Kelda: borsen.dk

Antares.fo

Wärtsilä-motorar til fyra svenskar nýbygningar

Wärtsilä skal veita motorar til fyra LNG-riknar nýbygningar til svensk reiðarí. Teir fyra nýbygningarnir, sum reiðaríni Furetank. Älvtank og Thun Tankers hava bílagt hjá kinesisku skipasmiðjuni Avic Dingheng Shipbuilding, verða útgjørdir við dual-fuel høvuðsmotorum av slagnum Wärtsilä 34DF.

"Hesi umhvørvisvinarligu tangaskipini fara øll at nýta LNG sum høvuðsbrennievni. Ongin onnur fyrirtøka hevur somu royndir sum Wärtsilä, tá tað kemur til LNG-loysnir. Vit eru sannførdir um, at tøknilin og loysnirnar hjá Wärtsilä eru rætta valið", sigur Lars Hoglund, stjóri í Furetank, í tíðindaskrivi.

Wärtsilä skal eisini veita hjálpmotorar og skrávur, róður og katalysatorar til hjálpmotorarnar. Teir fyra nýbygningarnir fara at lúka krøvini í Tier III hjá IMO.

Skipini eru sniðgjørð av FKAB í samstarvi við Furetank. Dentur verður lagdur á at minka sum mest um áriníð á umhvørvið. Upplýst verður, at talan verður um eitt fall upp á nærum 50 prosent í CO2-útlátinum í mun til skip av líknandi slagi, bygd millum 2002 og 2012.

Kinesiska skipasmiðjan Avic Dingheng Shipbuilding hevur júst latið annað av fyra LNG-riknum tangaskipum til Terntank.

Kelda: Wärtsilä/maritimedanmark.dk

Antares.fo

Álvarsom vanlukka umborð á Harmony on the Seas

Ein av manningini doyði og fyra aðrir vórðu løstaðir - tveir teirra álvarsliga - í eini vanlukku umborð á Harmony of the Seas, ið er heimsins størsta ferðamannaskip. Vanlukkan hendi undir eini trygdarvenjing, tá ein bjargingarbátur við fimm monnum umborð datt á sjógv.

Ein 42 ára gamal filipinskur dekkari doyði, tá ein bjargingarbátur á fimta dekki sleit seg leysan. Hann datt 10 metrar niður á sjógv. Tveir aðrir av manningini eru fluttir á sjúkrahús við lívshóttandi løstum. Tveir aðrir fingi smærru løstir.

The Royal Caribbean Cruise, ið rekur Harmony of the Seas, hevur váttað vanlukkuna á Twitter. Tríggir av teimum løstaðu monnunum eru eisini filipinarar, meðan fjórði maðurin er indari. Vanlukkn hendi undir eini vitjan í Marseille.

Harmony of the Seas er heimsins stórsta cruiseskip. Tað er 362 metrar langt og kann taka 6780 ferðafólk. Manningin telur 2100 menn og kvinnur úr 77 ymiskum londum.

Kelda: BBC
Antares.fo

Fagrabergr kemur á Fuglafjørð við 1.260 tonsum av makreli

14-09-2016 - 09:17 - Jóanis Nielsen

Fagrabergr fór tíðliga í morgun at sigla inn av makrelfeltinum eystanfyri, teir hava 1.260 tons, sum teir skulu landa til Pelagos í Fuglafirði.

Vit á JN.fo tosaðu umborð í morgun, teir hava gjørt 4 stutt tov, tey hava ligið um tveir tímar hvørt, teir finga umleið 300 tons buurtúrur hvørjum tovi - støddin er góð, vektin liggur um 370 gramm og makrelurin er meira fastur nú enn fyri nøkrum døgum síðan.

Í løtuni landar Christian í Grótinum til Pelagos, Fagrabergr sleppir framat, tá ið Christian er liðugur. Jn.fo

Uppboðssøluskipan er ikki brúkilig

Tað vóru ikki hissini tíðindi, sum formaðurin í nýskipanarnevndini, Johnny í Grótunum, kom við í sambandi við fiskivinnustevnuna í Runavík herfyri. Hann segði, at landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevði sagt frá, at arbeiðssetningurin hjá nevndini skal skiljast soleiðis, at tað bara er ein møguleiki, og hann er, at øll rættindi skulu seljast á uppboðssølu frá 2018.

Hesi tíðindi eru ikki sørt ørkymlandi, tí hví skal man seta eina nevnd at arbeiða við eini fiskivinnunýskipan, tá leisturin er púra fastlagdur frammanundan. Hví er man ikki bara beinleiðis farin til politisku tingingarnar.

Vinnan hevur sagt frá, at hon er ímóti at útluta fiskirættindi við eini uppboðssøluskipan, tí vinnan heldur ikki, at tað er ein brúkilig skipan. Hinvegin er vinnan sinnað at góðtaka eina skipan við tilfeingisgjaldi.

Tann mest eyðsýnda grundgevingin fyri, at uppboðssøla ikki er eitt egnað amboð til at útluta fiskirættindi, er tann veruleiki, at hesin útlutingarháttur so at siga ikki verður brúktur, og als ongastaðni um okkara leiðir. Var hetta ein brúkilig skipan, so hevði hon heilt vist verið brúkt víða um. Bert trý prosent

Á heimasíðini Science Direct verður víst til ein hagtalsgrunn, har útlutingarskipanir í so at siga øllum týðandi fiskiskapum í heiminum eru skrásettar. Har verður upplýst, at bert 3 prosent av øllum rættindum í heiminum verða útlutað um eina uppboðssølu.

Í bókini "Fiskiskapur - fjølbroyttar ásetingar" hjá Óla Samró verður upplýst, at "av heimsins fiskivinnuskipanum stórum og smáum eru 91 prosent av TAC útlutað eftir søguligum tølum, antin sum veiða ella til førini, sum hava veitt. Tó eru nógvar skipanir so smáar í nøgd, at um útlutanin verður gjørd upp í nøgd ella virði, so er parturin helst enn nærri 100 prosentum."

Estland fór í 2001 undir eina skipan við at útluta 10 prosent um árið av kvotunum á uppboðssølu, meðan restin av kvotunum vóru latnar eftir søguligum tølum og vóru umsetiligar. Sama stjórnin, sum setti hesa skipan í verk, avgjórði at seta hana úr gildi aftur í fyrri valið í Estlandi í 2003. Eftir hetta verða allar kvotur útlutaðar eftir søguligum tølum, meðan nýtt tilfeingi kann seljast á uppboðssølu.

Russland setti eisini í 2001 í verk eina avmarkaða skipan uppboðssølu av tilfeinginum í fjareystri, men hon var bara brúkt í 3 ár. So varð farið frá henni.

Vágið at taka ein so stóran kjans

Grundgevingarnar fyri, at Føroyar skulu útluta fiskirættindini á uppboðssølu eru óskilljandi. Í Føroyum stendur fiskivinnan fyri einum munandi størri parti av búskapinum, enn hon ger í øðrum londum. Ein greining, sum Magni Laksafoss gjórði fyri Føroya Reiðarafelag vísti, at søguliga hevur fiskivinnan og avleiddar vinnur av fiskivinnuni verið millum 40 og 60 prosent av bruttofaktorinntøkuni. Tí er tað alt ov búskaparlíga vágið at kollvelta fiskivinnuna soleiðis, sum landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum ætlar.

Taka vit uppboðssøluna av makreli í summar sum dømi, so varð keypt fyri ein meðal prís uppá 3,65 kr. Tá var avreiðingarprísurin um 5,00 kr. Manningarparturin er umleið 30 prosent ella 1,50 kr., eftir at lögtingið hevur lóggivið inn í galdandi sáttmála, at manningarnar ikki skulu luttaka í uppboðssølugjaldinum. Sostatt er talan um eitt hall upp á 0,15 kr. pr. kg., áðrenn skipini hava loyst, og tað kann ein og hvør siga sær sjálvum, at hetta hongur ikki saman og gevur ongan meining. Tað var tað sama, sum hendi á makreluppboðssøluni í 2011, men tá vóru tað manningarnar, sum fíggaðu sín stóra part, tí avreiðingarprísurin fyri ein part av uppboðssølu fiskinum var langt undir tveimum krónum, meðan hini skipini finga í meðal 6 kr. kg. fyri sama makrel veiddur á sama hátt.

Marknaðargrunndað skipan

Tað verður sagt, at vit skulu fara yvir til eina marknaðargrunndaða skipan. Men tann skipanin, sum vit hava í lýtuni, er júst marknaðargrunndað. Lat okkum taka nótaskipini sum dømi. Upprunaliga vóru oman fyri 20 nótaskip. Men við uppkeypi er skipatalið minkað niður í sjei skip, sum hava eitt nøktandi rakstrargrundarlag. Í verandi nótaflota eru bert tvey skip, sum hava loyvir, ið landið hevur lutað út. Tað eru loyvini hjá Tróndi í Gøtu og Christian í Grótinum. Øll hini loyvini eru uppkeypt frá øðrum, sum eru farnir úr vinnuni.

Skipini hava góðan rakstur í dag, og tey skapa eina tilfeingisrentu, sum í stóran mun fer í landskassan. Í 2014 fekk landskassin 149 mió. kr. í tilfeingisgjaldi og skattum frá reiðaríunum í Nótaskip. Um tilfeingisgjaldini í 2016 høvdu verið galdandi í 2014, hevði talið verið 172 mió. kr. Tá hevði tilfeingisgjald og skattur verið 60,1 prosent av úrslitunum fyri skatt.

Teir, sum hava selt, hava sjálvsagt havt ein vinning. Men tað kann man ikki lasta teir fyri, sum hava keypt skip og loyvir fyri at fáa eitt nøktandi rakstrargrundarlag til tey nýmótans uppsjóvarskipini, sum vit hava í dag. Tað er ein politiskur uppgáva, at avgera hvussu vinnan skal skattast, og her kundi politiska skipanin fyri langari tíð síðan havt hert skattingina av vinningi, sum verður fingið við at selja rættindi, sum eru fingið ókeypist frá landinum. Um tað er tað man ynskir politiskt.

Aðrir skulu sleppa frammat

Tað verður í heilum júkað um, at øll skulu sleppa frammat í fiskivinnuni. Tað veit ein og hvør, at tað ber ikki til. Í heimaflotanum er helst ov nógv fiskiorka í summum bólkum, og har ber væl til at keypa seg inn í vinnuna fyri ikki so stórar upphæddir.

Verandi uppsjóvarfloti klárar at fiska tær uppsjóvarkvoturarnar, sum vit hava í dag. Verandi skip hava harumframt avlopsorku. Í fjør vóru skipini í Nótaskipum úti í 1.765 dagar, sum svarar til 224 dagar í meðal fyri skipið. Tað er sjálvsagt eitt politiskt val, um man vil seta meira stál í sjógvin til at fiska somu fiskar, men tað førir so bara til vánaligari lønsemi, sum verður fíggað burtur av tí tilfeingisrentu, sum uppsjóvarflotin skapar í dag. Harvið verður minni til landskassan á tí kontoini.

Spennandi hvussu leikur fer

Tað verður spennandi at fylgja við í hvussu leikur fer, tá nýskipanarnevndin hevur handað sítt álit og politiska viðgerðin byrjar.

Onkrir politikarar siga, at uppsøgnin av loyvinum til 1. januar 2018 skal takast bókstaviga. Tá fella loyvini burtur, og myndugleikarnir kunnu handla, sum teir vilja. Tað sigst, at onkur reiðari hava skipað seg soleiðis hesi árin, at tey ikki standa eftir við skuld 1. januar í 2018. Høvdu øll reiðari gjørt tað, so hevði fiskivinnan í roynd og veru verið avviklað hesi árin til stóran skaða fyri føroyska búskapin.

Onnur reiðari hava havt álit á, at lívið heldur fram eisini eftir 1. januar 2018, og vit mugu bara vóna, at tá veruleikarnir koma á borðið, so verður ikki nøkur árvarlsig kollvelting 1. januar í 2018.

Felagið Nótaskip

Jógvan Jespersen

Nordlysid.fo

14-09-2016 13:08

Útbyggingin av Landssjúkrahúsinum omanfyri fíggjarkarmin

Tað er í lýtuni sera torført hjá tí almenna at fáa bygt fyri teir prísir, sum verða mettir frammanundan. Tá tilboð koma inn, eru tey væl hægri enn tað, sum er sett av, og hetta var eisini galdandi í farnu viku, tá tilboðini til nýggja H-bygningin á Landssjúkrahúsinum vórðu latin upp. Hendan útbyggingin fevnir í høvuðsheitum um psykiatriskan depil, seingjardeildir, køk og uppvenjingarhøllir.

Mett varð frammanundan, at arbeiðið kundi gerast fyri 272 milliónir krónur, men so væl spældi klaverið ikki. Tá Landsverk hugdi at teimum 15 tilboðunum, kundi staðfest, at lægstu tilboðini á teimum fyra byggijøkjunum, tilsamans vóru 317,9 milliónir krónur.

- Sostatt liggur prísurin umleið 16 prosent hægri enn fíggjarkarmurin, sum varð avtalaður við ráðgevararnar. Tilboðini vera nærri eftirhugd og ymsir móguleikar vendir, sum væntandi kunnu fáa prísir at samsvara betri við fíggjarkarmin, sigur Landsverk í dag.

Marknaðarstøðan órógv

Men tað er sambært Landsverki ein orsök til, at fíggjarkarmurin ikki heldur.

- Tað eru longu nøkur ár síðani, at játtanarkarmurin varð lagdur, og tí er tað ikki óvæntað fyri okkum, at tilboðini eru heldur hægri. Vit kunnu tó staðfesta, at fermetraprísurin er rættiliga rímuligur, tá vit samanbera við onnur byggjarbeiði, sum eru í gongd í lýtuni og sæð í mun til, hvussu markaðarstøðan er, sigur Arne Debess Madsen, leiðari á Byggideildini á Landsverki.

Saman við ráðgevuunum fer Landsverk nú undir at gjøgnumganga tilboðini og tey alternativu boðini, ið inn eru komin. Hetta við tí fyri eyga, at koma fram til eina loysn, so farast kann undir at byggja.

Nýggi H-bygningurin verður – tá hann er liðugur - 11.000 fermetrarnir, sum eru lutaðir sundur á fýra hæddir, og fara at fevna um psykiatriskan depil, somatisk seingjapláss, føðistovur, endurvenjing, køk og matstovu.

Dimma.fo

Tjóðbankin sendir føroyingum 14. sept-heilsu: Fá skil á búskapin!

Tað er ikki vist, at tey í danska tjóðbankanum hugsa so nógv um dagfestingina í dag, men vit kunnu so staðfesta, at frágreiðingin hjá bankanum, sum altíð inniheldur ein part um Føroyar, kom út á 70 ára degnum fyri fólkaatkvøðuni 14. september í 1946.

Serfrøðingarnir hjá tjóðbankanum hava nærlisið frágreiðingarnar hjá Búskaparráðnum og gjørt sær sínar niðurstøður.

Føroyska búskaparráðið metir, at framgongdin í føroyska samfelagnum seinnu tíðina fer at halda áfram næstu árin. Høgu prísirnir á aldum laks og stóru nøgdirnar av makreli og sild, sum føroyingar hava atgongd til, fara at hava við sær, at 2016 aftur verður uppgonguár, og eftirspurningurin bæði í Føroyum og uttanlands eftir føroyskum vørum og tænaðum fer at hava við sær, at tað næstu tvey árin framhaldadandi fara at vera uppgongutíðir.

Men tá so hetta er staðfest, er neyðugt at stinga ein fingur í jørðina, um mann so kann siga.

Tjóðbankin metir, at tað verður neyðugt at bygnaðarliga undirskotið hjá tí almenna verður vent til eitt yvirskot skjótari enn ætlanin er. Fíggarpolitiska haldførið í longdini er ein avbjóðing, sum má loysast sum skjótast, sigur tjóðbankin eisini, og at enda verður víst til tað skilaleysa í, at land og kommunur ikki samskipa sínar íløgur fyri at tryggja eina samlaða stýring av almenna búskapinum í øllum landinum.

Dimma.fo

Ráðharri: Ungarn blakast úr ES

Ungarn eigur at verða útihýst úr ES í eina tíð ella rætt og slætt koyrt úr Europasamveldinum, sigur uttanríkisráðharrin í Luksemborg

Uttanríkisráðharrin í Luksemborg, Jean Asselborn, vísir til tað, sum hann kallar "ógvusligu brotini" hjá Ungarn á europeisk virði.

Í týska blaðnum Die Welt vísir Asselborn á, hvussu stjórnin í Budapest fer við flóttafólki, hvussu máað verður burtur av óheftinum hjá rættarskipanini og eisini av pressufrælsinum í landinum.

- Ungarn er næstan komið so langt sum at geva boð um at skjóta flóttafólk, sigur uttanríkisráðharrin í Luksemborg, Jean Asselborn, við Die Welt.

Ungarski uttanríkisráðharrin hevur svarað aftur og sagt, at Asselborn "als ikki kann takast í álvara." Leiðarar í ES skulu hittast fríggjadagin í Slovakia at viðgera framtíðina hjá samveldinum.

Kvf.fo

Eingir læknar at gera kanningar

Landsstýriskvinnan í heilsumálum harmast um, at tað dregur út at fáa sett kanningar fyri bróstkrabba í verk. Læknatrotið er orsøkin, sigur hon

Tað gongur striltilið hjá Landssjúkrahúsinum at fáa politisku avgerðina um at bjóða kvinnum yvirlitskanningar fyri bróstkrabba setta í verk. Landsstýriskvinnan harmast.

- Læknatrotið er orsøkin til, at mammografiscreeningar ikki eru settar í verk enn, segði Sirið Stenberg, landsstýriskvinna í heilsumálum, við útvarpið týskvøldið.

Kanningarnar fyri bróstkrabba verða helst ikki settar í verk fyrr enn í mars næsta ár, sigur Johnny í Grótinum, stjóri á Landssjúkrahúsinum, við útvarpið.

Kann ikki lova nakað

Landsstýriskvinnan í heilsumálum er ikki sannførd um, at tað fer at bera til at kanna kvinnur fyri bróstkrabba um eitt hálv ár, sum stjórin á Landssjúkrahúsinum vónar.

- Eg fari at fylgja við, hvussu gongur at gera avtaluna, sigur Sirið Stenberg, landsstýriskvinna, sum ikki kann veita vissu fyri útspælinum hjá Johnny í Grótinum.

Tað var táverandi landsstýrismaðurin, Karsten Hansen, ið fór undir ætlanina at kanna allar kvinnur millum 50 og 69 ár fyri bróstkrabba. Endamálið var, at 25 prosent færri skuldu doyggja.

Kvf.fo

ES eigur at hava felags verju. Tað sigur Jean-Claude Juncker, formaður í ES-Kommissiónini, sum fyrrapartin helt røðu um støðu ES

ES eigur at hava ein felags her, segði Jean Claude-Juncker, formaður í ES-Kommissiónini millum annað í røðu síni fyrrapartin um støðuna hjá Evropeiska Samveldinum.

- Vit mugu hava eina europeiska høvuðsstøð, segði Jean Claude-Juncker í røðuni um støðuna í ES.

Bretar hava altíð verið ímóti sonevndum felags europeiskum heri og hava sagt, at vandin fyri at koma í stríð við áhugamálini hjá NATO hava verið ov stór. Men nú bretar hava avgjørt at fara úr ES, er slóð ruddað fyri tættari hernaðarligum samstarvi í ES.

Brfexit fylti nógv í røðuni

- Sterkari hernaðarlig verja í Evropa merkir ikki, at vit skulu hava minni transatlantiskan solidaritet.

Hetta eigur at koma afturat NATO, segði Juncker í røðu síni.

Nógv av røðuni snúði seg um Brexit. Juncker segði, at sundurlyndið hevur elvt til "galopperandi populismu", og at Evropa má verja seg fyri tí.

- Høvuðsmentur má aftur leggjast á Evropiska Samveldið sum drívandi megi fram móti sameining, segði Juncker í røðuni.

Umrøða ES-framtíðina fríggjadagin

- Fram um alt, so merkir Evropa friður. Tað er eingin tilvild, at longsta tíðarskeiðið við friði byrjaði við stovnanini av europiska samstarvinum, segði formaðurin í ES-kommissiónini og legði afturat:

- Evropa hevur gloymt sína fortíð. Men mínar damur og harrar, børn okkara hava betri uppiborið, sigur Jean Claude-Juncker, formaður í ES-Kommissiónini.

Fríggjadagin hittast ES-leiðararnir í høvuðsstaðnum í Slovakia, Bratislava, at kjakast um framtíðina hjá samveldinum. Bretski stjórnarleiðarin, Theresa May, verður - sum vera man - ikki við á fundinum.

Kvf.fo

Ynskir breiða undirtøku fyri stjórnarlóg

Málið er, at 80 til 90 prosent atkvøða fyri føroyskari stjórnarlóg, fer hon til fólkaatkvøðu, sigur Aksel V. Johannesen, løgmaður

Málið er at stjórnarskipanin verður samtykt við 80-90 prosent meiriluta, sigur Aksel V Johannesen løgmaður.

Hann stendur á odda fyri politisku samráðingunum um, hvussu endaliga uppskotið um føroyska grundlóg skal síggja út.

Samstundis sigur løgmaður, at hann er til reiðar at senda uppskotið til fólkaatkvøðu, uttan at hava allar flokkarnar við

Kvf.fo

Løgmaður vil hava Sambandsflokkinn við

14.09.2016 - 13:05

- Eg havi ikki funnið eina semju enn, men eg eri positivur fyri, at tað skal fara at bera til at finna eina semju.

Hetta sigur Aksel V. Johannesen, løgmaður, við Kringvarpið í dag í sambandi við, at hann fyri tíðina stendur á odda fyri politisku samráðingunum um, hvussu endaliga uppskotið um eina føroyska grundlóg skal síggja út.

Aksel V. Johannesen vísir á, at hann ynskir at hava allar teir politisku flokkarnar við í eina semju um eina føroyska grundlóg:

- Tað er eingin ivi um, at eg helst vil hava Sambandsflokkinn við. Eg vil strekkja meg langt fyri at tryggja, at allar flokkar eru við. Men er tað onkur flokkur, sum bara vil gera fortreð, so fái eg ikki gjørt so nógv við tað, sigur Aksel V. Johannesen víðari við Kringvarpið.

Málið er, sambært Aksel V. Johannesen, at stjórnarskipanin verður samtykt við eini 80-90%:

- Tað er týðningarmikið at hava eina breiða undirtøku ímillum teir politisku flokkarnar, tí ein stjórnarskipan, sum fellur, tað er ein katastrofa, og tað er heldur ikki serliga gott, um hon verður samtykt við 52 ella 53% av Føroya fólki. Kemur hon upp ímóti 80-90%, so er tað uttan iva ein succés.

Portal.fo

Føroyingar innibyrðir í sjúti ár

14.09.2016 - 12:34

- Flestu froyingar hava ein óvanliga sterkan norðurlendskan samleika, sum tú ikki finnur aðrastaðni í Norðurlondum. Hann er kanska veikast í Danmark. Tí er tað ikki so løgið, at rættliga fá fólk flyta til eitt nú Onglands, Írlands og Hollands, hóast høvuðsstaðirnir í øllum hesum londum eru nærri Tórshavn enn Keypmannahavn...Hóast høvuðsstaðirnir í hesum londum eru landafrøðiliga nærri okkum enn Keypmannahavn, er tað øgiliga týðiligt, at vit ikki lata okkum ávirka av hesum londum, leita okkum íblástur haðani ella flyta stórvegis til hesi lond.

Millum annað soleiðis sigur Høgni Reistrup, vlevni hjá Framsókn til løgtingsvalið í fjør, í nýggjasta bloggi sínum "Innibyrjing í 70 ár", ið sum heild vísir á, at froyingar missa meira, enn teir fáa undir heimastýrisskipanini. Hetta ger hann í kjarlívum av, at tað í dag eru sjúti ár liðin síðan fólkataktvøðuna um loysing.

Høgni Reistrup førir víðari fram í bloggi sínum, at froyingar lata lögfrøðiliga ábyrgdina frá sær til danir, umframt at teir eisini lata nógv fólk til Danmarkar, t.e. 6.747 fólk tey seinastu 30 árin.

Høgni Reistrup førir fram ímóti endanum av blogginum, at Føroyar skulu samstarva nógv meira við heimin rundan um okkum, og at...

- Avbyrging hevur kanska verið einasta víska tryggin, vit hava havt undir heimastýrisskipanini. Tá ið vit hava skift donsku heimastýrisskipanina út, skal okkara lutur í altjóða samfelagnum ikki liggja eftir. Og eg eri sannførdur um, at búskaparligu meiðslini verða ikki verri í einum sjálvbjargnum og sjálvberandi Føroyum. Tey fara at koma, men verða ikki verri enn búskaparligu omanlopini, sum vit kenna alt ov væl undir heimastýrisskipanini.

Portal.fo

Sorgarleikur á heimsins størsta ferðafólkaskipi

14.09.2016 - 10:08

Ein av manningini doyði og fyra fingur skaða í einum óhappi umborð á Harmony of the Seas, heimsins størsta ferðafólkaskipi.

BBC skrivar, at ein 42 ára gamal filipini doyði, tá ein bjargingarbátur við fimm av manningini umborð, loysnaði frá fimta dekki undir eini brandvenjing. Báturin fall 10 metrar niður á sjógv. Tveir av manningini eru framvegis innlagdir við lívshættisligum løstum.

Óhappið hendi meðan skipið lá í suðurfranska havnabýnum, Marseille.

Franska AFP-tíðindastovan sigur, at trýggir av teimum skaddu eru filipinar og ein er indari.

The Royal Caribbean Cruise Company, sum rekur Harmony of the Seas, hevur váttað hendingina á sínum Twitter-profil.

"Vit hava okkara starvsfelagar og familjur teirra í okkara tonkum og bønnum", verður skrivað.

Harmony of the Seas er 362 metrar til longdar, svarandi til fyra fótbóltsvallir. Yvir 8.000 ferðandi og manning kunnu vera umborð. Skipið er spildurnýtt – varð sett í sigling í mai mánaði í ár.

Umborð finst millum annað 20 matstovur, 23 svimjingarhylar, eitt sjónleikarhús og eitt kasino.

Portal.fo

Ítróttaháskúlin í Suðuroy væleydnaður higartil

14.09.2016 - 14:54

Næmingarnir á Ítróttaháskúlanum í Suðuroy hava nú gingið í skúla í ein mánað, og teir stórtrívast.

Suðuroyarportalurin skrivar, at ein týðandi partur av Ítróttaháskúlanum í Suðuroy er sjálvsagt ítróttur og venjing, men at talan ikki bert er um vanligar venjingarhættir, tí at á Ítróttaháskúlanum brúka tey nógv náttúruna í sambandi við venjing.

Suðuroyarportalurin skrivar víðari, at á Ítróttaháskúlanum í Suðuroy gera tey ungu sjálvi mat og taka upp eftir og gera reint eftir matgerðina, umframt at tey eisini sjálvi gera reint í næmingabústaðunum og vaska klæði. Tey hava eisini vanligar lærugreinar, harímillum føroyskt og enskt, umframt øðrvísi lærugreinar, so sum kost og føðslulæru, fysiologi og anatomi.

Í býarmyndini í Vági eru næmingarnir sera sjónligir: Altíð á ferð, antin á súklu frá matarstaði til venjing og undirvísing, á veg ein túr út í náttúruna ella út á fjørðin við báti.

Portal.fo

Magnus Heinason á ferð í føroyskum firðum

14.09.2016 - 16:53

Seint í august á hvørjum ári ger Magnus Heinason ein stuttan túr í nøkrum av okkara firðum. Tann 30. august var skipið á Skálafjørðinum, Kaldbaksfirði, Tangafirði, Árnafirði og í Hvannasundi.

Hetta skrivar Havstovan í dag.

Hagstovan skrifvar, at mátingar vórðu gjørdar av millum øðrum havfrøðiligum viðurskiftum og oxygeninnihaldinum í sjónum, umframt at botnurin eisini varð kannaður.

Sambært Havstovuni er tað vanligt í Skálafjørðinum, at sjógvurin innan fyri Saltnesgrynnuna, frá umleið 40 metra dýpi og niður á botn, er avlæstur um summarið, og tí minskar innihaldið av oxygeni í hesum sjónum, sum summarið líður. Mátingarnar vístu, at niðri við botn, í dýpinum innan fyri Saltnesgrynnuna, var eitt sindur yvir miðal hesa ársins tíð.

Havstovan sigur at enda, at í Kaldbakfirði var sjáldsama lítið av oxygeni niðri við botnin. Innihaldið var einans 1,3 mg/L. Orsøkin er helst, at lítið av oxygenríkum sjógvi er blandað niður ímóti botni ta seinastu tíðina.

Portal.fo

Felagið Nótaskip heldur lítið um uppboðssøluna

14.09.2016 - 21:42

Jógvan Jespersen, ið er stjóri í Felagnum Nótaskip, sigur í dag í skrivi til miðlarnar, at tíðindini um, at øll veiðurættindi í fiskivinnuni skulu seljast á uppboðssølu frá 2018 eru ikki sørt ørkymlandí.

Hann undrast millum annað á, hví nevnd skal setast at arbeiða við eini fiskivinnunýskipan, tá leisturin frammanundan er púra fastlagdur.

- Hví er man ikki bara beinleiðis farin til politisku tingingarnar, spyr stjórin í felagnum hjá nótaskipum. Jógvan Jespersen vísir í skrivinum á, at uppboðssøla ikki er eitt egnað amboð til útlutan av fiskirættindum. Hann vísir á, at tílík skipan næstan ikki verður brúkt aðrastaðni, og slettis ikki í londunum kring okkum, sum vit plaga at samanbera okkum við.

- Var skipanin brúkilig, so var hon ivaleyst brúkt víða um, sigur Jógvan Jespersen.

Hann sigur víðari:

- Magni Laksafoss gjørdi eina greining fyri Føroya Reiðarafelag, og hon vísti, at søguliga hevur fiskivinnan, og avleiddar vinnur av fiskivinnuni, verið millum 40 og 60 prosent av bruttofaktórinntøkuni. Tí er tað alt ov búskaparlíga vágið at kollvelta fiskivinnuna soleiðis, sum landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum ætlar, sigur Jógvan Jespersen.

Taka vit uppboðssøluna av makreli í summar sum dømi, so varð keypt fyri ein meðal prís uppá 3,65 kr. Tá var avreiðingarprísurin um 5,00 kr. Manningarparturin er umleið 30 prosent ella 1,50 kr., eftir at løgtingið hevur lóggivið inn í galdandi sáttmála, at manningarnar ikki skulu luttaka í uppboðssølugjaldinum.

Sostatt er talan um eitt hall upp á 0,15 kr. pr. kg., aðrenn skipini hava loyst, og tað kann ein og hvør siga sær sjálvum, at hetta hongur ikki saman og gevur ongan meining.

Portal.fo

FCK og Leicester finga góða byrjan - Tottenham tapti á heimavølli

14.09.2016 - 22:15

FC København hevði sera truplan dyst á útivølli móti FC Porto í Champions League í kvøld. Men við einum manni færri eydnaðist at fáa 1-1 javnleik. Aðrastaðni vann Leicester sannførandi 3-0 í síni debut í Champions League, og Tottenham tapti heldur óvæntað á heimavølli móti Monaco.

Danska meistaraliðið hevði sera trúpala uppgávu í Portugal, og mótbrekkan bleiv ikki minni, tá Porto legði seg á odda longu í 13. minutt. Men FCK vísti styrki, og bardi seg inn í dystin aftur, og við máli frá Andreas Cornelius finga danir javnað, stutt eftir steðgin. Í 65 minutt fekk ein FCK leikari seinna gula kortið, og sostatt bleiv tað tungt at halda fast um góða úrslitið. Porto trýsti eisini øðiligt, men tað gekk hjá dønum, sum kunnu fegnast um eitt sera gott úrslit í fyrsta umfari av bólkaspælinum.

Leicester vann heilt óvæntað Premier League farna kappingarár, og í ár er felagið á fyrsta sinni í Champions League. Fyrsti dysturin varð spældur móti Club Brugge í Belgia, og tað sást ikki á Leicester leikarunum, at teir eru óroyndir í hesu kapping. Teir vunnu sannførandi 3-0, og málskjúttarnar vóru Marc Albrighton og Riyad Mahrez skoraði tvey.

Á White Hart Lane spældi Tottenham móti Monaco, og heldur óvæntað vann franska liðið 2-1. Málið hjá Tottenham skoraði verjuleikarin, Toby Alderweireld.

Úrslit:

Bólkur E:

Bayer Leverkusen vs CSKA Moskva 2–2

1-0: Mehmedi
2-0: Calhanoglu
2-1: Dzagoev
2-2: Eremenko
Tottenham vs Monaco 1–2
0-1: Silva
0-2: Lemar
1-2: Alderweireld

Bólkur F:
Real Madrid vs Sporting 2–1
0-1: Cesar
1-1: Ronaldo
2-1: Morata

Legia Warszawa vs Borussia Dortmund 0–6
0-1: Gotze
0-2: Papastathopoulos
0-3: Bartra
0-4: Guerreiro
0-5: Castro
0-6: Aubameyang

Bólkur G:
Club Brugge vs Leicester City 0–3
0-1: Albrighton
0-2: Mahrez
0-3: Mahrrez
FC Porto vs FCK 1–1
1-0: Otavio
1-1: Cornelius

Bólkur H:
Lyon vs Dynamo Zagreb 3–0
1-0: Tolisso
2-0: Ferri
3-0: Cornet
Juventus vs Sevilla 0-0

Bólkur C: (Útsettur frá í gjár)
Manchester City vs Borussia Mönchengladbach 4–0
1-0: Aguero
2-0: Aguero
3-0: Aguero
4-0: Iheanacho
Portal.fo

Andlát

Fróði Sóloy, ættaður úr Svínø, búsitandi í Klaksvík, andaðist týsdagin 13. september, 80 ára gamal.

Rógvi Karbech Mouritsen, Tórshavn, andaðist mánadagin 13. september, 71 ára gamal.

Bjarni Eliassen úr Fuglafirði andaðist á Klaksvíkar Sjúkrahúsi mánakvøldið 12. september, 72 ára gamal.
